

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 23-33.-Kiadóhivatal, Kölcsházy utca és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 13-06.-Nyomda: Lóv Lipót ucca 19. Telefon: 13-06. - Távirat és levélcím: Délmagyarország, Szeged.

Kedd, 1935 augusztus 20.

Ara 10 fillér

XI. évfolyam, 186. sz.

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3,20, vidéken és Budapesten 3,60, külföldön 6,40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 10, vasár- és ünnepnap 16 fill. Hirdetések felvételei tarifa szerint. Megjelentek hétfő kivételével naponta reggel.

Szabadtéri igazságok

1.

Bonyodalmas előzmények után indult meg az idei szabadtéri játékok előkészítő munkája. Ugy a bonyodalmas, mint az első kapavágások idején többször hangoztatta Pálffy József polgármester, hogy nincs ma Szegednek olyan nagyfontosságú közügye, mint amilyen a szabadtéri játék. Ezt a megállapítást csak fenntartásokkal tudjuk magunkévá tenni. Ma nincs nagyobb és sürgősebb kötelességünk, mint ezeknek a fenntartásoknak kellő nyomtatékkal való kihangsúlyozása.

Nincs az az áldozat, amelyet a szabadtéri játék meg ne érdemelne, ha nagyszerű, hódító útjának sikeres folytatásához kell az áldozat. Viszont nincs olyan grandiózus szabadtéri játék, amely állandósulni tudna szállodapolitika, szálloda, a pihenés és szórakozás legfinomabb igényeinek kielégítésére is alkalmas strand nélkül. Hatalmas erőfeszítések tudták csak odafejleszteni a szegedi szabadtéri játékokat, ahol ma állnak, a bel- és külföldi közönség s a bel- és külföldi hivatalos tényezők osztatlan és lelkes elismerésében. De a legmegfeszítettebb erőfeszítés is megtorpanva fog összeomlani, ha az idegenforgalmi politikát nem erősítik az egész közigazgatási politika gerincévé s ha nem izmosodik alapulvvé, hogy két végtelenül nagyhorderejű teendőnk van, az egyik az egyéb idegenforgalmi intézményektől és intézkedésektől függetlenített szabadtéri játék, a másik az idegenforgalmi lehetőséget a közigazgatási, kulturális, társadalmi és gazdasági élet minden ágából kihámozni képes városkormányzás.

A Salzburggal való összehasonlítás már az első évben lábrakapott. A felszabadító igazságot, az idén mondta ki az államfő, Szegeden a püspöki palotában, amikor hangsúlyozta, hogy „a szegedi játékok messze tulszárnyalják a salzburgi játékokat”. Ennek a megállapításnak az igazsága nyilvánvaló mindenki előtt, aki járt Salzburgban. Világítási effektusok Salzburgban nincsenek. Nem is lehetnek. Az előadás délután ötkor kezdődik és este hétkor végződik. (Míndig a Jédemannról beszélünk.) Hol van a szegedi hétszínű színpadtól az egyszerű kis salzburgi színpad és milyen messzire marad a salzburgi nézőtér a külön látványosságszámba menő hatalmas szegedi nézőtéri építménytől?! Salzburgban minden emelkedés nélkül sorakoznak egymás mögé a bizonytalan hatású padok. Szegeden — a veronai után Európa legnagyobb szabadtéri nézőtere — emelkedő tribünökön közel négyezer szék után kezdnek sorakozni a padok.

Olyan rendezői hatásokra, mint amilyenre a Tragédiában a római szín, a francia forradalom, vagy a londoni vásár nyújt alkalmat, Salzburgban eddig nem nyílt lehetőség. Ahhoz foghatót, amit Szeged nyújt, darab híján Reinhardt zsenije sem tudott megkoncipiálni. Nem szabad azonban szem elől téveszteni, hogy Salzburgnak a szabadtéri játék nemcsak hogy nem egyetlen, de talán nem is a legfőbb attrakciója. Azonkívül Salzburgnak minden tekintetben remek fekvése van. Forgalmát növeli, hogy határállomás. Szomszédságában találjuk a hangulatos, de már bajor Berchtesgaden. Aki Zell am Seebe, Innsbruckba, Zü-

richbe, Párizsba igyekszik, kénytelen Salzburgon átutazni. Szeged a magyar Alföld európai elhagyatottságában birkózik a lét nehézségeivel. Idegenforgalma minimális. Aki idejött, az elmúlt két hét alatt, azt kizárólag játékaiknak minden ellenérték nélkül lenyűgöző, nagyszerű hírcsábitotta. Más idegenforgalmi attrakciója Szegednek is van, ezeket azonban egészen sajátosságosan nem állították még az idegenforgalom megteremtésének szolgálatába.

2.

Ma reggel kezdődött az idei játékok likvidálása. A szereplők elutaztak. Bontják a színpadokat és nézőtéri emelvényeket. Készül az elszámolás, amelyből nem lehet kihagyni hivatalos világnak és közönségnek szinte példátlan egyhangúsággal, megnyilatkozott lelkes elismerését. Általános a vélemény — kávéházi Reinhardtok nem vétetnek figyelembe —, hogy a szegedi játékok révbe értek és hogy a szabadtéri játékok révén ma még beláthatatlan lehetőségek nyílnak meg Szeged előtt. Azaz, amit eddig elmondtunk, ezeket a lehetőségeket akartuk közelebb hozni. Most még, az ünnepnapokat követő első szürke napon, egy mulasztást akarunk pótolni. Egy nagy mulasztást. Amely bennünket terhel elsősorban. Hiszen legközvetlenebbül mi tapasztaljuk, hogy ha valakinek van, milyen érdeme van a játékok megalapozása és sikerhez juttatása körül.

A szabadtéri játékoknak mindjárt az első koncepciója nem valósulhatott volna meg Baranyi Tibor főispán nélkül. A közigazgatás akkori vezetője idegenkedett a játékoktól s három év előtt a legküzdelmesebb fáradoz-

sok sem tudták volna életre hívni a szegedi játékot, ha Baranyi Tibor a hozzá beadott kérelemre ki nem jelenti, hogy ő bizony mindenki akaratával szemben alkalmat fog adni a kisgyülésnek arra, hogy foglalkozzon ezzel a nagyhorderejű kulturkérdéssel. Baranyi Tibornak kezdettől fogva érvényesülő megértése nélkül a kisgyülés nem foglalhatott volna állást a szabadtéri játék mellett. Azóta két izgalmas szezon telt el, dicsőségben, érlelve és megteremve nagyszerű eredményeket. De nemcsak ezek az eredmények, hanem a közbeeső eredmények sem —, filléres vonat, féláru utazás, vizumdíj elengedése, színpadépítés, kultuszminiszteri támogatás, stb., stb. — soha meg nem születtek volna a főispáni hivatal nélkül. Az olasz kulturorientáció a rendezőbizottság ügyintézőjétől származik, de a Dóm-térről Mascagni zsenije nem irányította volna Szeged felé tíz napon át Európa érdeklődését, ha itthon Baranyi Tibor főispán finom tapintata és leghiggadt bölcsesége, Rómában báró Tunkl Tamás főispáni titkár zsenialitása nem segítetté érlelni a gondolatot.

A hatalmas siker napjain sok mindenről és sok mindenkiről beszélnek. Az, aki fáradozásban és izgalomban a legtöbbet áldozta, akinek az elgondolásán épült fel a játék három év előtt, tavaly és az idén s aki hálával gondol nemcsak legközvetlenebb munkatársaira, hanem mindenre, aki az eszme érvényesülését elősegítette, nem hagyhatja a mai napot elmúlni annak a nagy igazságnak elharsogása nélkül, hogy a szegedi főispán és a szegedi főispáni titkár a legelső helyek illetik meg a szegedi játékok lelkes megalapozói és fáradozó felvirágoztatói között.

A meghiusult háromhatalmi tanácskozás után küszöbön a háború!

**Angol-olasz ellentétek, francia-olasz kapcsolatok
Fegyverkezés, készülődés minden vonalon**

Páris, augusztus 19. A háromhatalmi konferencia meghiusult. A három napig tartó tárgyalásokon nem történt egyéb, minthogy keresték, de nem találták meg az alapot a békes megegyezésre. Most diplomáciai uton fognak tovább folyni a tárgyalások, a remény azonban nagyon csekély, hiszen magát a konferenciát éppen azért hívták meg, mert az előkészítő tárgyalások nem vezettek eredményre és sürgetett az időpont, szeptember 4-ike, amikor a Népszövetség Tanácsa összeül, hogy döntsön az olasz—abesszin bonyodalomban.

Anglia és Franciaország pénteken a következő ajánlatot tette Olaszországnak: 1. Etiópia gazdasági életének és kereskedelmének megszervezésében Olaszország vezető szerepet kap. 2. A nagyhatalmak biztosítják Olaszországnak Ogaden etiópiai tartományt és a tényleges fenhatóságot Abesszinia déli része fölött. 3. Etiópia határterületeit meg kell fosztani katonai jellegűktől. 4. Olaszország vasutvonalat építhet Eritreából az olasz Szomali földre. 5. A fenhatóságot Abesszinia déli részén elméletileg a Népszövetségre

ruhazzák, a gyakorlatban azonban Olaszország a négy hadseregében, a közigazgatási és rendőri szolgálatban a saját műszaki embereit és egyéb képviselőit alkalmazza. 6. Anglia és Franciaország pénzügyi támogatást nyújt Olaszországnak, hogy végrehajthassa Abessziniában az 1906. évi szerződésen alapuló gazdasági terveit.

Ezeket a messzemenő engedményeket Anthony Eden angol miniszterelnök eleinte ellenezte és csak nagynehezen, Laval unszolására fogadta el. Pénteken délelőtt Rómába továbbították ezt az angol—francia javaslatot, azzal a megjegyzéssel, hogy az nem végleges és szívesen látnák az olasz ellenjavaslatokat. Vasárnap délelőtt már híre terjedt, hogy Mussolini visszautasította a párisi ajánlatot és a szakítás elkerülhetetlen.

Este 8 órakor Laval hivatali szobájában fogadta a sajtó képviselőit és a következő közleményt olvasta fel előttük:

Laval, Eden és Aloisi összejöttek Párisban, hogy módot keressenek az olasz—etióp viszály békés megoldására. Mindaddig nem tudták a tárgyalásnak olyan alapját megtalálni, amely le-